

OBRAZLOŽENJE

Na temelju članka 11. stavka 1. alineje 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite tako da za područje Grada Zagreba donosi jednogodišnje i trogodišnje planove promicanja zdravlja, prevencije te ranog otkrivanja bolesti. Ovom odredbom Zakona, županijama se specifično daju ovlasti, ali i odgovornost da aktivno skrbe za zdravlje svojeg stanovništva provođenjem specifičnih mjera zdravstvene politike. One se prvenstveno odnose na planiranje mjera i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja te sprečavanja i ranog otkrivanja bolesti. U operativnom smislu županije postaju obavezne izrađivati ciljne (prema potrebama svoje populacije) jednogodišnje i trogodišnje planove aktivnosti u djelokrugu svoje nadležnosti. Na temelju navedenih odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Gradska skupština Grada Zagreba je donijela Plan promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti u Gradu Zagrebu za razdoblje 2019. - 2021. (Službeni glasnik Grada Zagreba 28/18) čije provedba je produžena i na 2022. donošenjem Zaključka o produženju provedbe Plana promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti u Gradu Zagrebu za razdoblje 2019. - 2021. do kraja 2022. (Službeni glasnik Grada Zagreba 29/21).

Prijedlog plana promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti u Gradu Zagrebu za razdoblje 2023. - 2025. (dalje u tekstu: prijedlog Plana) usmjeren je na potrebe populacije i utvrđuje strateški okvir za promicanje zdravlja, s osnovnim ciljem unaprjeđenja zdravstvenih ishoda populacije i povećanja razine zdravlja stanovništva u cjelini. Kroz provedbene aktivnosti definiraju se potrebne aktivnosti dionika te specifične mjere zdravstvene zaštite koje provodi zdravstveni sustav, u skladu s važećim planom i programom mjera zdravstvene zaštite, što omogućava upravljanje aktivnostima usmjerenim unapređenju zdravlja te sprečavanju i ranom otkrivanju bolesti na području Grada Zagreba. Provedbene aktivnosti usmjerene su pojedincima, ciljanim skupinama ili zajednici u cjelini, a prema prijedlogu Plana provodit će ih sustav zdravstva samostalno ili u suradnji s drugim sektorima. Nastavno na navedeno, a s ciljem zaštite, očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva u gradu Zagrebu, prijedlog Plana obuhvaća:

- promociju zdravlja,
- prevenciju te rano otkrivanje i sprečavanje pojave bolesti,
- poticanje razvijanja zdravih stilova života (zdrava prehrana, tjelesna aktivnost, odgovorno spolno ponašanje, higijena i oralna higijena, zdravstveno prihvatljivo ponašanje prigodom izlaganja štetnom djelovanju čimbenika iz okoliša),
- jačanje vlastite odgovornosti za zdravlje,
- smanjenje pojavnosti kroničnih nezaraznih bolesti,
- prevenciju ovisničkog modela ponašanja,
- zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja,
- zdravo odrastanje,
- zaštitu zdravlja djelovanjem na čimbenike okoliša (voda, zrak, otpad, buka, izlaganje zračenju, klimatske promjene, svjetlosno onečišćenje, promet, socijalni okoliš, stanovanje, radni uvjeti, obrazovanje),
- ranu intervenciju,
- psihosocijalnu pomoć i podršku oboljelima od kroničnih nezaraznih bolesti, HIV pozitivnim osobama, osobama s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, žrtvama nasilja, ovisnicima te osobama s drugim mentalnim poremećajima,
- psihosocijalnu pomoć i podršku osobama starije dobi i bolesnicima kojima je potrebna dugotrajna i palijativna skrb.

Provedbom planiranih mjera zdravstvene zaštite prema aktivnostima prijedloga Plana utjecat će se na povećanje razine zdravlja stanovništva Grada Zagreba u cjelini, uz smanjenje prevalencije čimbenika rizika za zdravlje, kao i na smanjenje pobola, smrtnosti i invalidnosti od bolesti, ozljeda i stanja na koja se može djelovati preventivnim mjerama i učinkovitom zdravstvenom skrbi.

Nacrt prijedloga Plana usvojio je Savjet za zdravlje Grada Zagreba na 3. sjednici održanoj 21. rujna 2022.

Grad Zagreb proveo je internetsko Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Plana u razdoblju od 6. listopada 2022. do 7. studenoga 2022. Za vrijeme trajanja internetskog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću na Nacrt prijedloga Plana nije zaprimljena niti jedna primjedba, niti prijedlog.

Sredstva za provedbu prijedloga Plana osigurat će se prema utvrđenim smjernicama ekonomske i fiskalne politike iz Proračuna Grada Zagreba, na temelju prethodnog međuresornog usklađivanja na stavkama mjerodavnih ureda, nositelja provedbe pojedinih mjera, te ostalih ustanova sukladno njihovom djelokrugu i obvezama kao nositelja provedbe pojedinih mjera i aktivnosti iz navedenog plana, a sve sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18). Temeljem navedenog, za provedbu Plana promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti u Gradu Zagrebu za razdoblje 2023. - 2025. planirana su sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2023. i projekcijama za 2024. i 2025. u okviru Razdjela 21 Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Glava 02101 Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, Program 1210 Opći javnozdravstveni programi i Glava 02109 Javnozdravstvene ustanove 2111 Opći javnozdravstveni programi.